

ARCHIWUM UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Ostachowski Emilian

DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2015 r.

1. NR ARCHIWUM: 805	2. NAZWA ARCHIWUM: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU: Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)		
4. NR ZESPOŁU: 17	5. SYGNATURA OBIEKTU: WF II 504 – Ostachowski Emilian	
6. LICZBA STRON/KART: 24		7. LICZBA SKANÓW: 24
8. DATA WYKONANIA: 2015	9. NAZWA PRACOWNI: Archiwum UJ	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH: Jacek Urbanowicz
11. UWAGI: -		

Curriculum vitae.

Urodziłem się 11 grudnia 1890 r. w Krakowie.
Po ukończeniu szkoły realnej, uczęszczałem
przez dwa półrocza roku szkolnego 1908/9, na
Wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego,
w charakterze słuchacza nadzwyczajnego. Na-
stępnie przez 5 półroczy byłem zwyczajnym
słuchaczem wydziału chemii, politechniki
lwowskiej i złożyłem egzamin państwowy na
tymże wydziale. Po ukończeniu egzaminu
dokształcałem się z języka łacińskiego i przedmiotów
filozoficznych; zapisawszy się na Uniwersytet
Jagielloński, w charakterze słuchacza zwyczaj-
nego, w r. 1912 i przez cztery półrocza słuchałem
wykładów z filozofii i przyrody, w charakterze
słuchacza zwyczajnego. Wówczas studiowałem
we mnie zamiłowanie do studiów filozoficznych,
pod wpływem Pana Profesora Rubczyńskiego
i pracy nad filozofią przyrody z epoki
Odrodzenia. Złożone świadectwo ze semi-
narium Prof. Rubczyńskiego potwierdza
kierunek moich zainteresowań filozoficznych.

Wskutek wybuchu wojny, spowodowany do rezerwy
austriackiej przerwałem studia. Następnie
przeszedłem do armii polskiej. Byłem starszym
wojskowym trawem od 1/III 1915 do 8/III 1920.

W r. 1919 wskutek upadku rządu feryńskiego
otrzymałem na jakiś czas urlop i w listopadzie

tegoż roku złożył egzamin na nauczyciela
szkół średnich, przed Komisją w Krakowie.
Wr. 1920 otrzymał, po zwolnieniu z wyjątku,
posadę nauczycielską w państwowym gimnazjum
VIII w Krakowie i poogłem w dalszym ciągu
oddawał się studjom filozoficznym.

Uczestniczył na seminarjach i wykładach
p. profesora Ruberyńskiego, p. prof. Trumowskiego,
i p. prof. Heinricha. Umieszczał drobne
prace w „Archiwum Historji i Filozofji medy-
cyny oraz Historji nauk przyrodniczych”,
pod redakcją prof. Adama Wróbla w Poznaniu
(Tom VII, zes. II. Tom VIII, zes. I, II). Wygłaszał
odczyty i referaty z dziedziny historyczno-filo-
zoficznej w Krakowskiem „Towarzystwie miłośników
historji i filozofji medycyny”. (Już 3^{ty} 1928 o Paracelsie,
5^{ty} 1928 o rcm Helmoncie, z okazji III Zjazdu
Historyków i Filozofów medycyny).

Predtórna rozprawa jest owocem przesł
3 letnich badań, opartych na źródłach,
które wydostał z zagranicy, dzięki pomocy z
owej uprzejmości Dra Busqueta, bibliotekarza
Akademji medycyny w Paryżu i Dra Kroona
bibliotekarza Uniwersytetu w Leydzie.

Astachowski Eugen

Kraków, 9 stycznia 1929.

Do
Rady Profesorów Wydziału
Filozoficznego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie.

Podpisany uprasza o łaskawe
zaliczenie mu dwóch lat wystuchanych
na politechnice we Lwowie, do wyżej
studjów na Wydziale filozoficznym i udziele-
nie mu absolutorjum, celem ubiegania
się o stopień doktora filozofii z zakresu
filozofii ścisłej.

Do podania niniejszego dołączam
następujące dokumenty: 1) Metrykę chrztu,
2) Świadectwo dojrzałości, 3) Świadectwo
egzaminu państwowego na Wydziale chemii
politechniki lwowskiej, 4) Świadectwo egzaminu
na nauczyciela szkół średnich, 5) Świadectwo odejścia
z Uniwersytetu Jagiell. 6) Curriculum vitae z załącznikami,
7) Certyfikat inżyniera, 8) Rozprawy naukowe. Razem z za-
łącznikami 12.

w Krakowie dnia 10 stycznia 1929.

Ostachowski Emiljan
nauczyciel gim. państw. im. A. Mickiewicza
w Krakowie
zam. ul. Pomorska 4.

1. The first part of the paper
 is devoted to a general
 description of the
 subject.

The second part of the paper
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The third part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The fourth part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The fifth part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The sixth part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The seventh part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The eighth part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The ninth part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject. The tenth part
 is devoted to a detailed
 description of the
 subject.

L. 58/29.

JW Panu Prof. drowi Rubczyńskiemu

W m i e j s c u

przesyłam podanie p. Emiljana OSTACHOWSKIEGO z prośbą o wydanie opinii na najbliższe posiedzenie Rady Wydziałowej.-

W Krakowie, dnia 10.I.1929.r

Dziekan Wydziału filozoficznego:

Rubczyński.

6
Ostachowski Emiljan,
nauczyciel państw.
gim. VII^{ego} im. Adama
Mickiewicza w Krakowie,
zamieszkały przy ulicy
Pomorskiej. 4.,
uprasza o zaliczenie
próby.

W Krakowie, dnia 28.stycznia 1929 r.

Rada Wydziału filozoficznego Uniw.Jag.
uchwaliła na posiedzeniu dnia 25.stycznia
1929 r. zaliczyć Panu Emiljanowi Ostachowskiemu
2 lata wysłuchane na Politechnice we Lwowie, do
zwyczajnych studiów filozoficznych i zezwoliła
na wydanie absolutorjum.-

W Krakowie, dnia 28.stycznia 1929 r.-

Dziekan Wydziału filozoficznego:

12 zalgerni Korf

Do
Świetnego Dziekanatu
Wydziału Filozoficznego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie.

Na podstawie uchwały Rady
Wydziału Filozoficznego, z dnia 25 stycznia
b. r., podpisany uprasza o dopuszczenie
go do rygororum z historji nauk ścisłych i hist. filozofji
jako rygororum dwugodzinnego i do
rygororum jednogodzinnego z filozofji
„celem uzyskania stopnia doktora
filozofji, na Wydziale Filozoficznym tegoż
Uniwersytetu.

Zatęczonki w liście 12, znajdują się
w podaniu o zaliczenie próby, z datą
10 stycznia b. r.

w Krakowie, dnia 29 stycznia 1929.

Ostachowski Emilian
nauczyciel państwowego gimnazjum VII.
w Krakowie.
zam. ul. Pomorska l. 4. III p.

23/11/29

W Krakowie, dnia 23 listopada 1929 r.

Wspaniałe Panie Profesorze!

Przebieg choroby

Wspaniałe Panie Profesorze!

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

Przebieg choroby

WYDZIAŁ OŚWIATY
W KRAKOWIE
L. 3000

W Krakowie, dnia 5. Intego 1929 r.

Wzajemnie Profesorowi

Prosił o wyrażenie
i o wyrażenie

przebiegiem podania

o prośbę o wydanie

czy na podstawie

doktorat

egzaminat

Wzajemnie Profesorowi

Wzajemnie

Na podstawie

Wydziału filozoficznego

6. r. podpisany

go do rygoru

jako rygoru

rygoru

celem uzyskania

filozofii, na Wydziale

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Osęchowski

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

1929/12/12

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

Wzajemnie

L. 310/29

10

W Krakowie, dnia 8. lutego 1929 r.

JW Panu Profesorowi

Drowi Rubczyńskiemu

" Birkenmajerowi

przesyłam podanie p. E. Ostachowskiego
z prośbą o wydanie oceny na piśmie,
czy na podstawie załączonej pracy
doktorskiej można kandydata dopuścić
egzaminów ścisłych. -

Dziekan Wydziału filozoficznego:

Junosza

*Ostachowski
Emilian
nauczyciel
państwowego
gimnazjum VII*

W Krakowie

Przewaga odbyła się dn. 16. V 1929 r.

h. z. Prez. Dr. S. S. S. S.

Pro-Delegat: Zawadzki

Prezenter: Rubczyński

*prosi o dopuszczenie
do zgłoszenia
celu uzyskania
stopnia doktora
filozofii. -*

Zam. Królów, Pomorska 4.

O p i n i a

o pracy p. Emiljana Ostachowskiego „JAN CHRZCICIEL van HELMONT”

do wiadomości Wydziału Filozoficznego U.J.

Praca p. Ostachowskiego oparta jest na przestudjowaniu pism v. Helmonta, w szczególności największego z nich (obejm. ok. 1000 str. in 4-
„Der Aufgang der Arzneikunst” i zestawieniu go z tekstem łacińskim tegoż dzieła. Sama zasada oparcia pracy o v. Helmonta na dokładnym rozbiórce jego pism jest ze względu na metodę jedynie słuszną, co należy uważać za dodatnią cechę pracy p. Ostachowskiego, zwłaszcza że historjografia przyrodnicza (i medyczna) obfituje w prace oparte na źródłach z drugiej ręki.

Nie można p. Ostachowskiemu robić zarzutu z tego, że nie oparł swej pracy na oryginalnym tekście flamandzkim, wydanym przez samego Jana Baptystę v. Helmonta, lecz na przekładach łacińskim i niemieckim, wydanych przez jego syna Franciszka Merkurego. Wszyscy autorowie, którzy do tej pory pisali o J.B. v. Helmontie, opierali się na tekstach łacińskich i niemieckich. Oryginał flamandzki jest niedostępny nie tylko ze względu na język, ale też i ze względu na swoją rzadkość. P. Ostachowski zwracał się za moją wskazówką do bibliotek i uczonych holenderskich i belgijskich, także do największych bibliotek europejskich, lecz nigdzie oryginału flamandzkiego znaleźć nie można było. Z drugiej strony przekłady pism J.B. v. Helmonta, dokonane przez syna, który był również lekarzem i autorem, są tak staranne i tak dokładnie podają w odsyłaczach i nawiasach wszelkie różnice i odcienie oryginału flamandzkiego, że niema żadnej obawy, żeby jakkolwiek myśl ojca v. Helmonta mogła w przekładzie syna ulec przeinaczeniu.

Słusznie robi p. Ostachowski, że nie streszcza nauki v. Helmonta strona za stroną, lecz przedstawia jego poglądy sposobem konstrukcyjnym, wybierając z nich najważniejsze i najbardziej typowe. Zyskuje na tem przejrzystość i charakterystyka nauki. Cytaty i interpretacja

autora (sprawdzałem w części przyrodniczej i lekarskiej w wydaniach niemieckim i łacińskim) są dokładne i świadczą korzystnie o metodzie p.Ostachowskiego.

Polemizując z innymi autorami, p.Ostachowski ma zupełną słuszość, gdyż wogóle o v.Helmoncie, którzy należy do autorów trudnych, *biograf-*owie lubią powtarzać różne frazesy, nie oparte wcale na znajomości pism v.Helmonta. Nie będzie przesada, jeśli się powie, że p.Ostachowski jest jednym z tych nielicznych, którzy całego v.Helmonta przeczytali. Tematy lekarskie, fizjologiczne i biologiczne p.Ostachowski oświećca zupełnie dobrze zgodnie z duchem epoki i z treścią pism v.Helmonta.

Wogóle pracę p.Ostachowskiego uważam za dobrą. Pewną niedokładność w korekcie maszynopisu, jaką się w kilku miejscach widzi, przypisuję nieuwadze i nie przywiązywałbym do niej większego znaczenia.

Władysław J. Zimowski

Kraków

dn. 21/II 1929

Opinia

o pracy p. Emiljana Ostachowskiego
p. t. „Jan Chrzesciel van Helmont”

P. Ostachowski zajął się w swej rozprawie opracowa-
niem tematu z dziedziny pogranicznej pomiędzy kil-
ku naukami, mianowicie historią filozofii, hi-
storją chemji, biologji i medycyny, a w pewnej
mierze także ogólną historją kultury umysłowej. Za ora-
sio van Helmonta starszego chemja i biologja nie-
były jeszcze naukami w ścisłjszym znaczeniu tego
słowa a pominałszy przesady alchemiczne, do któ-
rych całkowitego pokonania było jeszcze dość
daleko, wiele poglądów chemicznych i biologicz-
nych J. B. v. Helmonta, które przedstawia i anali-
zuje autor, przypomina starrytną filozofistycz-
ną filozofję przyrody (nawet owe wody i czy wil-
goć, z której według Talesa miało wszystko się
wytonić). To też nie dziwnego, że prawie we wszyst-
kich nieco obszerniejszych podręcznikach histo-
rii filozofji poświęcono dłuższe lub krótsze u-
stępny J. B. v. Helmontowi. Przeważnie było tam
sporo błędów (jak w kilkunastu już dotąd wy-
daniach Nöbberwega) i jeżeli już nie co inne-
go, to to jest zasługa autora, że prostuje te
błędy. Stwiernie kładzie silny nacisk na metodo-
logiczną stronę wywodów tego pisarza, na przy-
wiązana przez niego do eksperymentów de-
dukcja waga w przeciwnieństwie do erudycji czy-
sto książkowej i na praktykowanie przesien
eksperymenty, których wadliwość zresztą
nie przeocza. Dla dopełnienia obrazu całej
tej osobistości kreśli też jej mistyczny z su-
mieńnem wyszukiwaniem źródeł, jak również

14
szkółtalności lekarskiej. Uwypakowania pewne odchy-
lenia poglądów metafizycznych i teologicznych
od dogmatu Katolickiego, które jednak nie prze-
szkodziły temu, że J.B.V.H. umarł jako katolik.
Polemika ze współczesnymi arystotelikami i
galenistami jest tu przedstawiona w istotnych
punktach, jak również zależność od Paracel-
susa - a także zwrócona uwaga na niema-
łą rolę postępu anatomii, jakie się już
czyły dokonywały we Włoszech. Możliwym jest,
bo ~~nie mam~~ uważam się za dość kompetent-
nego w tej kwestji, że dałyby się odru-
kować jeszcze inne filzacje przyrodniczych
koncepcyj V. Helmonta starszego. Lata jed-
nak praca p. Ostrowskiego sprawdzi
na mnie wrażenie bardzo gruntownej
i ściśle opartej na źródłach tak, iż
zdaje się zasługiwać na wznanie
za dyssertację doktorską z zakresu
historji nauk z uwzględnieniem dzie-
jów filozofji

22 / II 1929

W. Ręborski

Opinia o pracy p. Emiliana Ostachowskiego p.t.

Jan Chęciński van Helmont, uczeni filozof, lekarz i przyrodnik
XVI-XVII-go stulecia.

Co do rozprawy pro gradu p. Emiliana Ostachowskiego o życiu i naukach dzie-
łach uczonego XVI/XVII-go stulecia Jana Chęcińskiego van Helmonta, filozofa,
lekarza i przyrodnika, przytaczam tu w zupełności do opinii wyrażonej na piśmie
przez dyktora Konferencji, Lwowski Kolegium prof. Dr. Witolda Rubczyńskiego, oraz
prof. Dr. Władysława Szumowskiego.

W Krakowie d. 8 marca 1929 r.

Prof. Ludwik Birkhoff

Ocena rozprawy

p. Emiljana Ostachowskiego p. k.„Jans Christiel van Helmont” etc.

Rozprawa obszerne p. Ostachowskiego, którą dobitnie
rozpatrytem, przedstawia się bardzo korzystnie, jako
praca, świadcząca już refleksyj o sumienności, systema-
tyczności i pilności autora, - i stanowi bez wątpienia cenny
pryczynek do historii kultury, zwłaszcza do historii medycyny.
Kierując jednak z wagi i tylko trudniejsze przysposobił mi
uwać ją za dySSERTACJĘ doktorską z filozofii jako przedmiotu,
temu głównemu. Nie jest to bynajmniej вина autora, ale wyniki
jego kultury i charakteru umysłowości i pisma Helmonta.
Pisze wiele o naturze, o jego fizjologii i psychologii
stanach, oraz o stosunku do świata, wyraża się J. B. Helmont
niejednokrotnie o ludzkim umyśle, o Bogu, o staniech egzysten-
cyjnych i wrażeń, nie mniej jednak iadną miarą uwagać tego
z filozofii, mimo że te same przedmioty czy pojęcia są przed-
miotem także i filozofii. - Dlatego też nie podziwiałem się
zaledwiego innych wyników, gdyż np. autor niektóre knicoce roz-
prawy swej pracy wjął obszerniej i wyodrębnił jako osobną część.

Ponieważ jednak chodzi tu o historię medycyny, a profesor
tego przedmiotu, p. dr Sumowski wykladał zakres filozofii medy-
cyny, byłoby więc może wskazanem, prof. Sumowskiego repre-
zentować przy tym doktrynie.

J. Garbowski

L. 672/29

PROTOKÓŁ

dwu-godzinne rygorozum z historii nauk ścisłych i historii filozofii
z p. Emiljanem O S T A C H O W S K I M, odbytego dnia 20 kwietnia 1929

O B E C N I:

Przewodniczący: Dziekan Prof.dr. Semkiewicz

Egzaminatorowie: " " Szumowski
 " " Birkenmajer
 " " Rubeżyński

Egzamin rozpoczął o godz. 5½ Prof.dr. Rubeżyński i egzaminował do
godz. 6-10 następnie egzaminował Prof.dr. Szumowski do godz. 6-50
następnie egzaminował Prof.dr. Birkenmajer do godz. 7 - 30

Komisja egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za: celujący

d. j. w.

Semkiewicz

Rubeżyński
Szumowski
Birkenmajer

RECEIVED
JAN 11 1900
BUREAU OF
LANDS

RECEIVED

RECEIVED
JAN 11 1900
BUREAU OF
LANDS

RECEIVED
JAN 11 1900
BUREAU OF
LANDS

RECEIVED
JAN 11 1900
BUREAU OF
LANDS

RECEIVED
JAN 11 1900
BUREAU OF
LANDS

L. 804/29

23

PROTOKÓŁ

1 godzinne rygorozum z filozofii z p. Emiljanem Ostachowskim
odbytego dnia 11 maja 1929 r.

O B E C N I:

Przewodniczący: Dziekan Prof.dr. Semkowicz

Egzaminatorowie: " " Rubczyński

" " Heinrich

Egzamin rozpoczął o godz. 9 Prof.dr. Rubczyński i egzaminował
do godz. $9\frac{1}{2}$ następnie egzaminował Prof.dr. Heinrich do
godz. 10

Komisja egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za:

celujący

d. j. w.

Heinrich

Rubczyński
Heinrich

PROT.